

Nr 133.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till förordning om ändrad lydelse av 3 § förordningen den 23 oktober 1908 angående bevillningsavgifter för särskilda förmåner och rättigheter; given Stockholms slott den 1 mars 1935.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för denna dag, föreslå riksdagen att antaga härvid fogade förslag till förordning om ändrad lydelse av 3 § förordningen den 23 oktober 1908 (nr 128) angående bevillningsavgifter för särskilda förmåner och rättigheter.

Under Hans Maj:ts

Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

GUSTAF ADOLF.

Ernst Wigforss.

Förslag

till

förordning om ändrad lydelse av 3 § förordningen den 23 oktober 1908 (nr 128) angående bevillningsavgifter för särskilda förmåner och rättigheter.¹

Häri genom förordnas, att 3 § förordningen den 23 oktober 1908 angående bevillningsavgifter för särskilda förmåner och rättigheter skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives:

3 §.

Utlänning eller — — — handel stadga.

Den utlänning — — — blivit begången.

Där i fråga om nu nämnd avgift andra grunder än de här ovan stadgade finnas böra gälla i förhållande till viss främmande stat, ankommer på Kungl. Maj:t att utfärda i anledning härav erforderliga föreskrifter.

Denna förordning träder i kraft den 1 juli 1935.

---

¹ Senaste lydelsen av 3 §, se 1917: 296, 1926: 133 och 1928: 402.

Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å Stockholms slott den 1 mars 1935.

Närvarande:

Statsministern HANSSON, ministern för utrikes ärendena SANDLER, statsråden UNDÉN, SCHLYTER, WIGFORSS, MÖLLER, LEVINSON, VENNERSTRÖM, LEO, ENGBERG, EKMAN, SKÖLD.

Efter gemensam beredning med chefen för handelsdepartementet anmäler chefen för finansdepartementet, statsrådet Wigforss, fråga om viss ändring i förordningen den 23 oktober 1908 (nr 128) angående bevillningsavgifter för särskilda förmåner och rättigheter och anför därvid:

Enligt 3 § förordningen angående bevillningsavgifter för särskilda förmåner och rättigheter skall bevillningsavgift för rätt att idka handel erläggas av utlänning, som reser omkring i landet och för egen eller, såsom utskickad, för annans räkning till inledande av handel, med eller utan varuprov, bjuder ut eller slutar handel om utländska varor att framdeles från utlandet levereras. Motsvarande skyldighet åvilar jämväl i utlandet bosatt svensk undersåte, som bedriver sådan verksamhet som nyss angivits och som icke för det år, varför uppbörd av kommunal inkomstskatt senast ägt rum, erlagt dylik skatt. Avgift skall utgå med 100 kronor för den första tidrymden av 30 på varandra följande dagar — oavsett om verksamheten skall utövas under hela denna tidrymd eller blott en del därav — och, om verksamheten fortsättes utöver de första 30 dagarna, med 50 kronor för varje i omedelbar anslutning därtill kommande tidrymd av 15 dagar. Emellertid gäller enligt paragrafens sista stycke, att där till följd av överenskommelse med främmande stat i fråga om nu nämnd avgift andra grunder än de i paragrafen stadgade skola gälla beträffande den främmande statens undersåtar, Kungl. Maj:t äger utfärda de för överenskommelsens tillämpning erforderliga föreskrifter, varvid Kungl. Maj:t tillika må förordna, att motsvarande föreskrifter skola äga tillämpning jämväl å sådan svensk undersåte, som avses i paragrafen.

Nyssnämnda sista stycke tillkom år 1926 i anledning av den under samma år ingångna handels- och sjöfartstraktaten mellan Sverige och Tyska riket. Enligt det till traktaten hörande slutprotokollet skulle tyska handelsresande äga erlægga bevillningsavgifter enligt särskilda, för dem förmånligare grunder. Och då det icke ansågs lämpligt att i 1908 års för-

ordning infoga de detaljbestämmelser, som till följd härav erfordrades, föreslogs i proposition till riksdagen (nr 226 år 1926) ett tillägg till förordningens 3 § av det innehåll som nyss återgivits. Härvid avsågs jämväl att bereda Kungl. Maj:t möjlighet att utfärda såväl erforderliga föreskrifter beträffande sådan främmande stats undersåtar, som i förevarande avseende ägde åtnjuta behandling såsom mest gynnad nation, som ock föreskrifter i syfte att svensk undersåte i främmande stat icke måtte bliva sämre ställd i sagda avseende än den främmande statens undersåtar.

Föreskrifter med stöd av 3 § sista stycket av 1908 års förordning ha sedermera av Kungl. Maj:t meddelats *dels* i anledning av 1926 års traktat med Tyska riket — kungörelserna den 13 juli 1926 (nr 381), den 12 maj 1927 (nr 135), den 4 maj 1928 (nr 104) och den 5 april 1929 (nr 58) — *dels ock*, sedan nämnda traktat upphört att gälla och de i anslutning därtill meddelade kungörelserna blivit upphävida, i anledning av den mellan Sverige, å ena, samt Storbritannien och Norra Irland, å andra sidan, slutna handelsöverenskommelsen av den 15 maj 1933.

Sistnämnda, alltjämt gällande föreskrifter upptagas i kungörelsen den 30 juni 1933 (nr 463). Enligt 1 § i denna kungörelse skall av undersåte i någon av trettiotvå angivna stater, däribland Brittiska riket, vilken besöker Sverige i egenskap av resande för ett eller flera företag, som äro registrerade eller hava sin huvudsakliga verksamhet i den stat resanden tillhör, sådan avgift av vissa handlande och handelsexpediter, som omförmäles i 3 § av 1908 års förordning, erläggas med trettiofem kronor för den första tidrymden av femton på varandra följande dagar, räknade från och med den dag avgiften erlägges, med ytterligare trettiofem kronor för därpå följande tidrymd av femton dagar samt, om verksamheten fortsätter utöver trettio dagar, med trettio kronor för den närmast följande tidrymden av femton dagar och femtio kronor för varje ytterligare sådan tidrymd. Enligt 2 § i samma kungörelse är undersåte i någon av ifrågavarande stater, vilken är chef för eller eljest intager ledande ställning inom företag, som registrerats eller har sin huvudsakliga verksamhet i den stat undersåten tillhör, befriad från avgift, som i 1 § avses, därest företaget bedriver affärsverksamhet i Sverige genom en eller flera härstädes bosatta agenter. Några bestämmelser angående svenska undersåtar meddelas icke i kungörelsen.

I en inom finansdepartementet utarbetad *promemoria*, vilken den 26 januari 1935 remitterades till kommerskollegium för yttrande, framlades förslag till ändrad lydelse av 3 § sista stycket ifrågavarande förordning, enligt vilket detta författningsrum endast skulle innehålla, att där i fråga om i paragrafen nämnd avgift andra grunder än de förut stadgade finnas böra gälla i förhållande till viss främmande stat, ankommer det på Kungl. Maj:t att utfärda i anledning härav erforderliga föreskrifter.

I promemorian anfördes såsom motivering till förslaget följande:

Det lär kunna ifrågasättas, huruvida bestämmelserna i 3 § sista stycket av 1908 års förordning på ett i allo tillfredsställande sätt öppna möjlighet för Kungl. Maj:t att fastställa särskilda grunder i avseende å de avgifter, varom nu är fråga. Härutinnan må erinras om den motsättning, som — intill dess en författningsändring må komma till stånd — alltid måste förefinnas mellan, å ena sidan, av Kungl. Maj:t med stöd av nämnda författningsrum meddelade föreskrifter samt, å andra sidan, vissa på tullagstiftningens område genomförda bestämmelser, vilka tillkommit i syfte att underlätta den internationella handeln.

I sistnämnda hänseende föreskriver den i Genève den 3 november 1923 undertecknade, av Sverige den 22 januari 1926 ratificerade internationella konventionen rörande förenkling av tullformaliteterna i artikel 10 första stycket, att varuprov och mönster, som äro underkastade tull och vilkas införsel icke är förbjuden, skola, då de införas av fabriksidkare eller köpmän, etablerade i någon av de fördragsslutande staterna, antingen personligen eller genom förmedling av handelsresande, åtnjuta temporär tullfrihet inom varje fördragsslutande stats område mot det att tullen deponeras eller säkerhet ställes för dess eventuella gäldande. Häre mot svarande närmare föreskrifter återfinnas, såvitt angår den svenska tullagstiftningen, i 66—69 §§ kungörelsen den 29 november 1929 (nr 373) med tillämpningsföreskrifter till tulltaxeförordningen.

Under det att alltså lättnader i fråga om förberörda bevillningsavgifter kunna medgivas allenast till förmån för *medborgare* i viss främmande stat, förutsatt jämväl att sådant medgivande är betingat av överenskommelse med denna stat, samt därutöver för svenska medborgare, uppställes såsom villkor för tillämpning i visst fall av de i tullförenklingskonventionen avsedda förmånerna, att det *företag*, handelsresanden företräder, är etablerat i något av konventionsländerna. Frågan om handelsresandens nationalitet är sålunda i sistnämnda fall helt utan betydelse.

För att nu berörda motsättning i den mån så finnes önskvärt må kunna utjämnas, synes 3 § sista stycket av 1908 års förordning böra underkastas jämkning av innebörd, att där andra grunder i fråga om bevillningsavgifter än de i paragrafen stadgade finnas böra gälla *i förhållande till viss främmande stat*, Kungl. Maj:t tillerkännes befogenhet att utfärda i anledning härav erforderliga föreskrifter. Dylika föreskrifter, gällande i förhållande till viss främmande stat, skulle tydligen, därest någon begränsning ej stadgas, komma att avse jämväl i denna stat etablerade svenska undersåtar, som i egenskap av handelsresande företräda i samma stat befintliga företag.

Det må framhållas, att vissa gällande handelsavtal erhållit en avfattning, som väl lär kunna giva upphov till den föreställningen, att i sådant avtal omnämnd handelsresande skall, oavsett hans nationalitet, komma i åtnjutande av de lättnader, som för närvarande äro medgivna med avseende å här ifrågasvarande bevillningsavgifter. Även oavsett denna omständighet synas skäl föreligga att genomföra en författningsändring av nyss angivet innehåll, varigenom bättre överensstämmelse skulle kunna vinnas med de grundsatser, som gälla i fråga om rätt till tullfrihet för varuprov och mönster.

Kommerskollegium har överlämnat yttranden i ärendet från samtliga handelskamrar i riket, utom handelskammaren i Gävle, samt från Sve-

riges allmänna exportförening, fullmäktige för Svenska handelsresandeföreningen och föreningen Sveriges aktiva handelsresande. Under framhållande av att i dessa yttranden inga erinringar mot den föreslagna författningsändringen framställt har kommerskollegium förklarat sig finna denna ändring önskvärd och lämplig samt tillstyrkt densamma.

*Departements-
chefen.*

För egen del får jag, i anslutning till de i promemorian anförda synpunkterna, tillstyrka det i promemorian framlagda förslaget, vilket utan att några meningsskiljaktigheter framkommit blivit förordat i alla de avgivna yttrandena.

Föredraganden hemställer härefter, att inom finansdepartementet upprättat förslag till *förordning om ändrad lydelse av 3 § förordningen den 23 oktober 1908 (nr 128) angående bevillningsavgifter för särskilda förmåner och rättigheter* måtte genom proposition föreläggas riksdagen till antagande.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan förordnar Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten att till riksdagen skall avlätas proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Bernt Nilsson.